

Mønster

Middelalderhette

Systemen Domkirkeodden

Middelalderhetten er et av middelalderens vanligste og praktiske plagg. Den ble brukt i løpet hele middelalderen av alle samfunnslag. Middelalderhetten lages både med og uten en strutt. Oppskriften her er på en hette uten strutt.

Målet er at dere **ikke** skal gå ut å kjøpe materiale, men benytte det dere har hjemme for å lage en hette.

- Har dere rester av ull og lin kan dere lage en middelalderhette, og den kunne bestå av mange deler for utnyttelse av restestoff var viktig.
- Redesign – la fantasien løpe av med deg og bruk det du har av materiale f.eks gamle gardiner, dongeribukser, skjorter, gensere, blonder, restestoffer. Dekorér gjerne f.eks brodering, bånd osv.
- Har du lyst til å hekle, strikke, hakke, pjone en hette osv er det bare å prøve seg. En strikkegenser som ikke er i bruk kan bli en ny hette.

Her er det bare muligheter og **ingen** begrensninger. Vi ønsker oss bilder av hettene. Det blir lagt ut info om hvordan man kan dele bilder.

Mønsterbeskrivelse

Stofforbruk 100 cm ved
bredd 150 cm

Målene på hetten

Høyden: 69,5 cm

Bredden på hetten: 43 cm

Ansiktsåpningen: 37 cm

Hals omkrets: 35 cm

Fra spiss til spiss: 75 cm

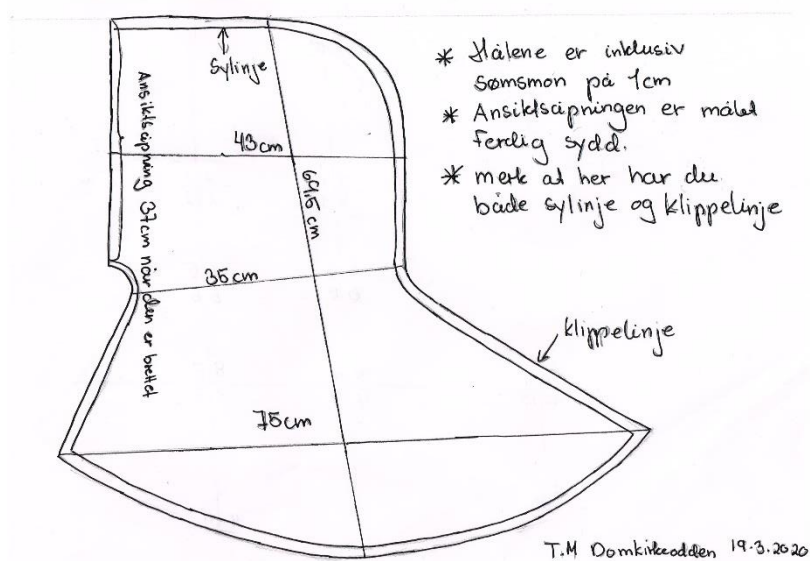
**Dette er målene på ½
hette**

Sømmonn: 1 cm er inkludert i mønsteret.

Dette er avstanden mellom klippelinje og sylinje.

Print ut mønsteret:

Når du skal skrive ut arkene må de printes ut i riktig størrelse. Det gjør du når du får opp utskriftsdialogen på printeren din. Da kan du endre på innstillingene,

som angir tilpasset arket eller faktisk størrelse. Det bør stå «faktisk størrelse»/»actual size» eller 100%.

Sett sammen mønsteret:

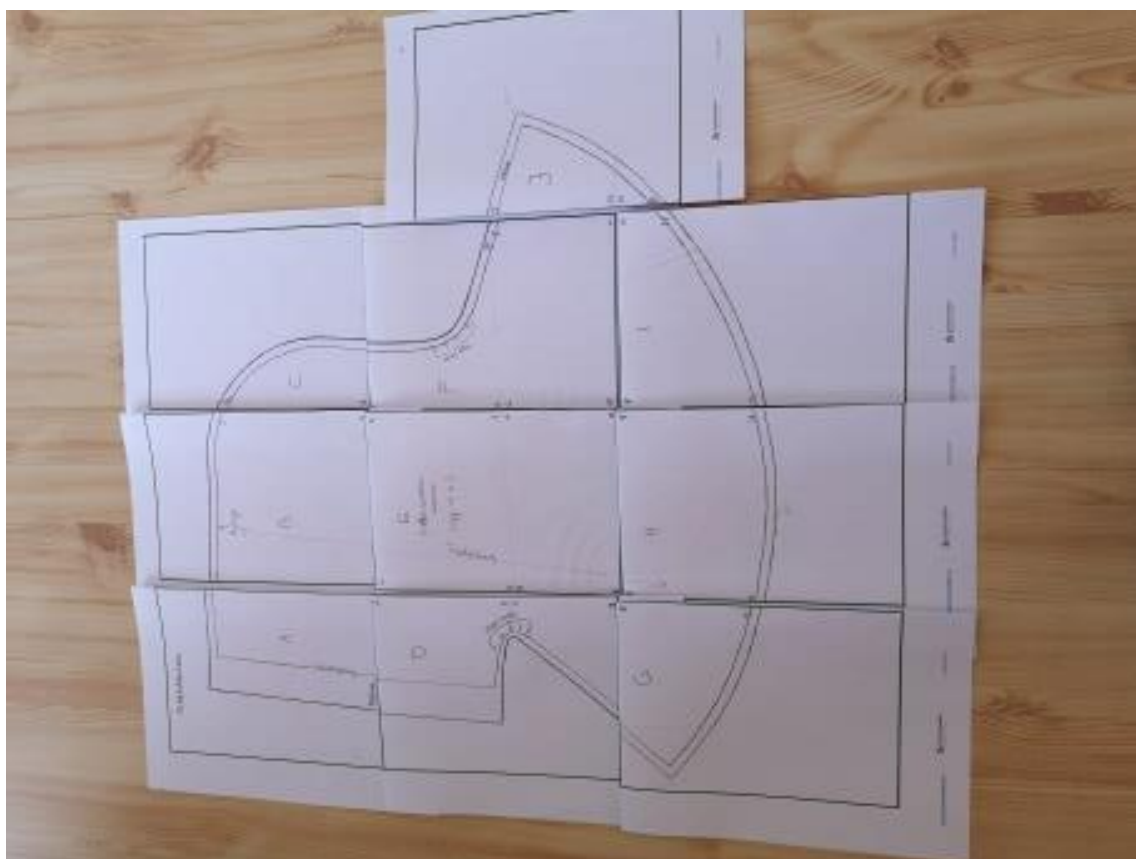
Siste delen av denne oppskriften er mønsteret. Mønsteret består av 10 A4 ark som skal teipes sammen.

Hvert av arkene er merket med bokstavene fra **A** til **J**. I hvert hjørne på det enkelte ark er det tall som skal matche med arket det skal teipes sammen med.

Når alle sidene er printet ut, klipper du først kanten til høyre langs den svarte linjen og deretter i bunnen langs den svarte linjen.

Arkene skal så teipes sammen slik at strekene møter hverandre i siden og i bunnen. Legg alltid venstre ark over høyre, slik at det hvite feltet på høyre arket hele tiden overlappes av det venstre. Den hvite kanten øverst på arket skal hele tiden overlappes av bunnen på arket over.

På bildet under ser du hvordan mønsteret ser ut ferdig teipet sammen.

Klippeveiledning:

Legg mønsteret på stoffet og pass på at trådretningen ligger riktig – klipp mønsteret x2. Du har da klippet ut 2 speilvendte stykker.

Har du mye rester og ønsker å lage hetten i flere deler – kan du velge å ikke lime sammen mønsterdelene men klippe ut hver enkelt del og sette de sammen til en hette. Hver del må da klippes x 2 og husk å legg til 1 cm sømmonn på ekstra delene.

Slik syr du middelalderhette:

1. Klipp ut delen etter mønsteret. Mønsteret er inklusiv 1 cm sømmonn. Det klippes ut to like stykker.
2. Marker sømmonnet rundt hele hetten med merkekritt. Det er de hvite strekene på bildet.

3. Er stoffet løst vevet og flosser, kast over råkantene. Ull trenger du ikke alltid å kaste over på. Har du overlockmaskin benytt den, ellers bruker du sikksakk på vanlig symaskin. Husk å sy helt ut mot kanten av stoffet.

4. Legg mønsterdelene rett mot rett og nål sammen bakstykket. Sy fra toppen av ansiktsåpningen og langs hele buen og ryggen.

5. Nål hetten sammen foran fra nederst på ansiktsåpningen. Sy den sammen.
6. Klipp små hakk i buen midt bak og foran. Hakkene gjør at buene retter seg og ikke krøller.

Bak**Foran**

7. Press sømmene.
8. Langs ansiktsåpningen er det en brettekant. Brett den slik at du har vrange mot vrange og nål. Damp lett ned brettekanten. Sy fra vrangen med en stinglengde på 5 – gjerne med en kontrastfarge på tråden.

9. Du jobber fremdeles på vrangen. Nå skal vi brette inn nederkanten på hetten. Bretten skal være vrange mot vrange. Her er det viktig at du ikke bretter inn mer enn 1 cm. Når en kant er klippet på skrå er ikke bredden på hetten lik hele veien. Bretter man for langt opp får den for mye stoff i bredden på opplegget og det bølger seg. Nå! kanten ned og damp den lett. Sy med stinglengde 5 - gjerne med kontrasttråd.

Halve nederkanten ferdig nålet.

10. Damp hetten lett og vring den slik at den er på retten. Da er hetten ferdig. Ønsker du å føre hetten kan du klippe ut to like hetter og følge til punkt 7.
11. Da legger du hettene rett mot rett – syr sammen 1 cm inn på brettekanten i ansiktsåpningen. Nederkanten syr du sammen med sømmomm på 1 cm, men beholder en åpning på 10 cm for å kunne vringe hetten. Kløvpress sømmene og vring hetten. På retten lukker du de 10 cm enten med håndsøm eller maskinsøm. Damp lett.

Lykke til og håper å få se mange flotte og fantasifulle hetter.

Middelalderhette

